

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1915. 30. szám.

Budapest, július 25.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

Az előbbi törvényekből kiderül, hogy a hajduk között voltak nemesek és nem-nemesek, voltak valamely uraság által zsoldba fogadottak, de voltak «uratlan hajduk» is, vagyis olyanok, a kik csapatokba állva vagy verődve, közös erővel saját céljukra zsákmányoltak.

De nemcsak ezeket érintette már a törvény a «szabad hajduk» elnevezése alatt, hanem azokat is, «kik a szolgálatnevek neve és czége alatt igen számos mágnásnak és nemesnek a fekvő jószágain vannak és a kiket csupán azért tartanak, hogy portyázásaikkal azokat az urakat táplálják, a kik az alatt a szin alatt, hogy a törökök birtokaira rohannak, a szegény keresztyén jobbágyoknak a barmait elhajtják s magát a népet keservesen nyomorgatják és rablásokra törekeshetnek». (1597. évi 24. t.-cz.)

Úgy tűnik fel, hogy a hajduk megfékezésére nem voltak elég szigorúak az előbbi törvények, mert azoknak felújítása mellett az 1598. évi országgyűlés szükségesnek látta azokat megtoldani a következőkkel: «Bármely név alatt bujdokló hajdukat, ha akárhol fogságba ojtették, minden embernek szabadságában álljon úgy a magyar, mint a német területen megjönni. A jövő hadjáratra azonban szabadságukban áll a szabad hajduknak, hogy magukat a mezei hadsereg katonái közé felvétessék és zsoldért szolgálhassanak. Hogyha ezt tenni nem akarnák és a bujdoklásban őket rajta kapnák: ellenük az előirt módon kell eljárni». (1598. évi 29. t.-cz.)

Nagyon makacsok és hajthatlanok, megfékezhetlenség voltak azok a hajduk és zabolátlanságuk daczára mégis akadhattak pártfogókra, mert a következő évben már törvénybe iktatta az országgyűlés, hogy «Ő Felsége az ilyen hajduknak a pártfogóit és eltartóit főbenjáró büntessen». (1599. évi 3. t.-cz.)

Ez sem volt elég. Két év múlva már valóságos felkelést kellett rendezni a hajduk ellen, hogy «a szabad hajduknak a féktelenkedését mérsékeljék. őket kiirtsák és megzabolazzák». Sőt a törvény már névszerint is kiteszi a nevezetesebb hajduvezéreket, midőn kimondja, hogy: «eme rablók közül kiváló nyomorgatói a nemeseknek és a szegény népnek: Saárossy István, Kun György, Berdán Mátyás, a kiket most a komáromi kapitány tart fogságban — és Konkoly Péter, Révész Mihályval együtt, — a Tiszánál pedig Sennyei Miklós, kiket azonnal érdemük szerint kell büntetni. (1601. évi 27. t.-cz.)

És ezeket a szabad hajduk kiirtására vonatkozó törvényeket ismételte az országgyűlés a következő években is. (1602. évi 19. t.-cz. — 1604. évi 12. t.-cz. — 1608. évi 20. t.-cz. — 1609. évi 19. t.-cz. — 1613. évi 22. t.-cz.)

Annál nagyobb lehet a meglepetésünk, mikor 1618-ban az ország karai és rendei «elhatározták, hogy a felső Magyarországon lakó hajdu katonákat abba a vármegyébe, a melyben lakásuk van, bekebelezzék és hogy ezek a többi nemesek módjára a vármegyei joghatóság és bíraskodás alatt álljanak». (1618. évi 73. t.-cz.)

És alig másfél évtized múlva nemcsak ez a telepítés ment végbe, hanem már «hajdu-városokról» van szó, a melyeket II. Ferdinánd király kiváltságokban is részesített. (1635. évi 68. t.-cz.)

Azonban úgy látszik, hogy mégsem telepedtek le mindnyájan a szabad hajduk, hanem némelyek közülök folytatták előbbi kóborló és martafozta életmódjukat, nem volt állandó lakhelyük, sem katonáskodni, sem dolgozni nem akartak, hanem rablásból és fosztogatásból tartották fenn magukat és övéiket.

Ezekkel szemben is a békés módot óhajtotta megkíséríteni az országgyűlés s elhatározta, hogy «a Veszprémben, Tibanyban, Keszthelyen, Vázsonyban, Szigligeten, Devecseren és másutt az országban szerteszét tartózkodó szabad és kóbor hajdukat az őrségi katonák közé kell besorozni és ekképen katonai kötelezettség és fegyelemnek alávetni, vagy földművelésre és jobbágy-szolgálatra alkalmazni. Különben a végvidékekről, mint a haza dögvészét, el kell távolítani és ha tovább is károkat okoznak: bárki szabadon üldözhesse őket». (1647. évi 44. t.-cz.)

Végre is vagy az erőszaknak, vagy a békés gondolkodásnak sikerült megfékezni, vagy a kóborló életmódból kijezanítani s vagy katonákká vagy földművelőkké tenni őket. Mert ez volt az utolsó törvény, mely a szabad hajduk ellen szigorú rendelkezéseket tartalmazott. Ezután már csak mint békés polgárok és pedig bizonyos kiváltságokkal ellátott békés polgárok jönnek említésbe.

Sőt midőn a törvényhozás az 1876-ik évben némely törvényhatóságterületét szabályozta (1876: XXXIII. t.-cz.), az addig hajdu-ságnak nevezett helységekből és a szomszéd Bihar- és Szabolcs-megyérek oda közelebb eső községeiből — Debreczen székhellyel — megalakította a külön Hajdu-megyét, melynek derék magyar népe épen nem emlékeztet a régi hajduk zabolátlansága s a régi törvényeknek sok gondot okozó őseiről csupán katonai vitézsége maradt rá örökségül.

Az elmondottak röviden ismertették a régi hadsereget történeti szempontból. Érdekesebb lennének az egyes összehasonlítások a mai állapotokkal, de ennek terjedelme túlhaladná a lap keretét, azért azt és a hadi állapotokra vonatkozó törvények részletes ismertetését itt mellőzni kellett.

Ha fáj a feje

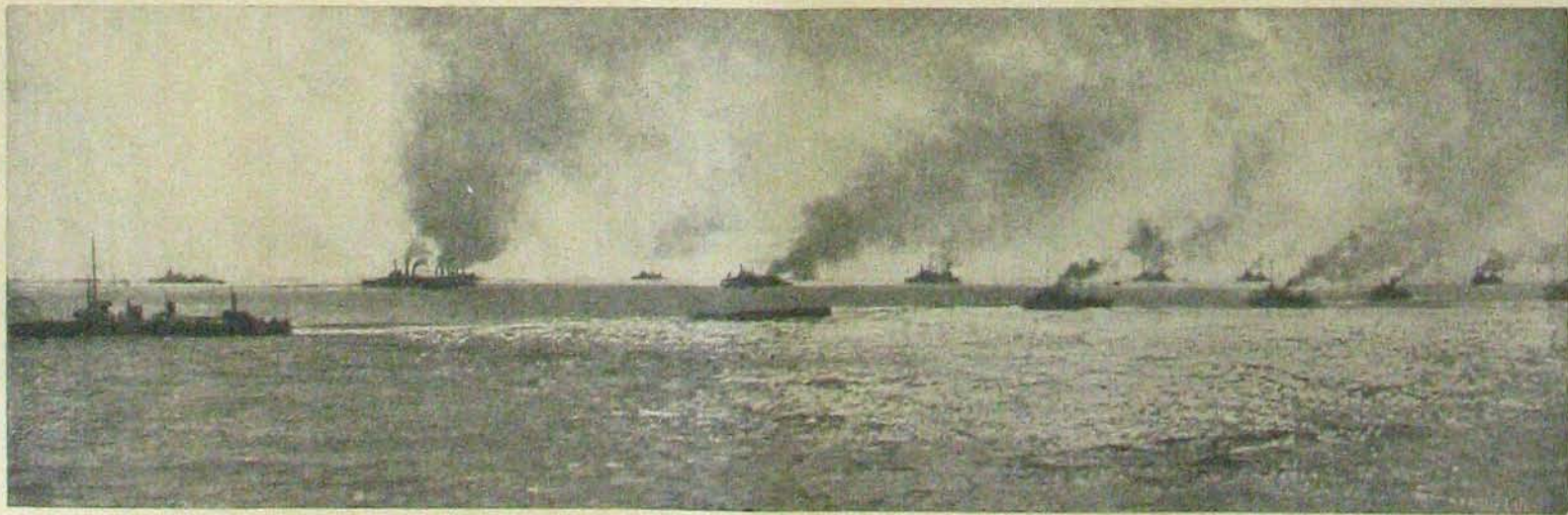
ne tétozással, hanem
használd azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 percz alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elműlasztja. — Ár 1.20. — Kapható minden gyógytárban.
Készítő Beretvás Tamás gyógyszerész Búpestben. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

Konstantinápoly látképe.

A török harcztérrel. — Az egyesült ellenséges hajóhad a Dardanellák előtt.

Németország és Franciaország vagyona.

Franciaországot — joggal avagy jog nélkül — a háború kitöréséig a világ bankárjának tartották; a francia tőke részvétele a külföldi nagy vállalatokban, nem is szólva a milliárdokról, melyeket szövetségesének kölcsönzött, azt a hitet keltette az egész világon, hogy Franciaország sokkal gazdagabb Németországnál. Dr. Blum a hannoverai egyetem tanára most a banktechnikai vonatkozások kicsatolásával, a mérnök szempontjából vizsgálja ezeket a kérdéseket.

— Németország — úgymond dr. Blum — még csak rövid idővel ezelőtt tényleg szegényebb volt Franciaországuól, de utolérte azt már 1900-ban. Az 1908-iki becslés szerint a nemzetvagyon volt:

Németországban 285—330 milliárd márka,

Franciaországban 233 milliárd márka.

Franciaország természeti kincsekben termékenyebb, mint Németország; de az utóbbi vasszorgalommal kiegyenlítette ezt a különbséget. S ha vannak egyes terek, a melyeken Franciaország még ma is fölényben van, azok a mai világ gazdaságban kevésbé jelentősek: a bortermelés, a divatcikkek s az idegenforgalom.

Másfelől azonban Franciaország a mai világ gazdaság legfontosabb javai tekintetében kedvezőtlenebb helyzetben van, mint Németország; különösen kevesebb szénrel rendelkezik. Ezen s a technikai tökély alacsonyabb fokán alapszik az a tény, hogy az úgynevezett súlyos iparágakban távolról sem közelíti meg a németeket. A fent közölt kimutatás szerint Németország máris jóval gazdagabb Franciaországnál és pedig gazdaságának tetemes része ipari és közlekedési vállalataiban, valamint mezőgazdasági fejlődésében van. Németországban tetemes a vagyongyarapodás, Franciaországban a nemzetvagyon meglehetősen stagnál.

Ha Franciaország mindazonáltal sok tőkét küldhetett a külföldre, annak az a magyarázata, hogy a maga számára kevesebb tőkére volt szüksége, mint Németországnak s azonfölül már is «tőkéjéből él». Indokolásul dr. Blum elsősorban a népszaporodásra utal. Franciaországban csaknem teljes a stagnálás, míg Németországban folytonos a gyarapodás. Ennek folytán Franciaország nem kénytelen évenként azt a tömérdek tőkét otthon elhelyezni, a melyre Németországnak a maga népességszaporodása számára szüksége van. Németországban csaknem minden «fejlődőben, bővülőben» van. Az ipari vállalatokat Németországban folyton nagyobbitani kell, hogy a népességszaporodás számára munka legyen s mivel folyton a külföld számára produkál, egyre nagyobb tőkékre van szüksége. Franciaország vasutakra és kikötőkre távolról sem kénytelen annyit költeni, mint Németország. De különben is Franciaország sokkal kisebb mértékben költ javításokra, közérdekű berendezésekre, városfejlesztésre stb., mint Németország. S a

németek életföltételei és igényei is magasabbak általában, mint a francziáké. A legapróbától a legnagyobb vállalkozásokig bámulatos, mennyire igénytelen, kényelemszerető és tudatlan a francia. Van Franciaországban tömérdek kastély, a melyben alhanyagolt, roskadozó állapotban lakik a tulajdonosa, nem is szólva az egészségügyi berendezésekről. Lille például egyike a leggazdagabb francia városoknak (dr. Blum Lilleben katonakodik) s nincs csatornázása, nincs kellő vízellátása, nincs aszfaltja; a legforgalmasabb főutak hepebupások s még rendes esővízlevezetőik sincsenek. Hogy a francia vasutak sincsenek a kor színvonalán, köztudomású. A francia tengeri kikötők biányairól pedig maga a francia közmunka-miniszter panaszkodott nemrég, kiemelve éppen a németek alkotásait e téren.

Mig Németországban mindenütt szemmel látható az élénk törekvés mindent javítani és tökéletesíteni, Franciaországban még a meglévő sem konzerválják kellőleg. A németek a javításokat folyó bevételeikből (nem új tőkéből) fedezik s igen gyorsan eszközölnék leírásokat. A francia nem igen törődik a romlásokkal s a régi értéket tovább veszi fel eredeti tőkeösszegben. Dr. Blum például hoz fel egy közbecsülésben álló ipari vállalatot, mely 25 évvel ezelőtt csatlakozó vágányt épített s azóta abszolúte nem törődött annak fentartásával. A vágány kilométerje 25,000 márkával szerepel még mindig mint aktívum, holott értéke — semmi. Persze, hogy ily módon a vállalat nagy osztalékokat fizethet s a részvényesek sok pénzt helyezhetnek el külföldön, míg később hallani fogjuk a mentegetőzést: «C'est la guerre!» («Ez a háború!»)

Dr. Blum arra a végeredményre jutott, hogy Franciaország immár nem gazdag ország többé, hanem annyira tőkéjéből él már, hogy hibáit többé jóvá sem teheti. Franciaország gazdag — volt, de pazarló. Franciaország nem rendelkezik ama javak és berendezések fölött, melyek ma a világ gazdaság legfontosabb tényezői: az erő és munkakedv felett.

* * *

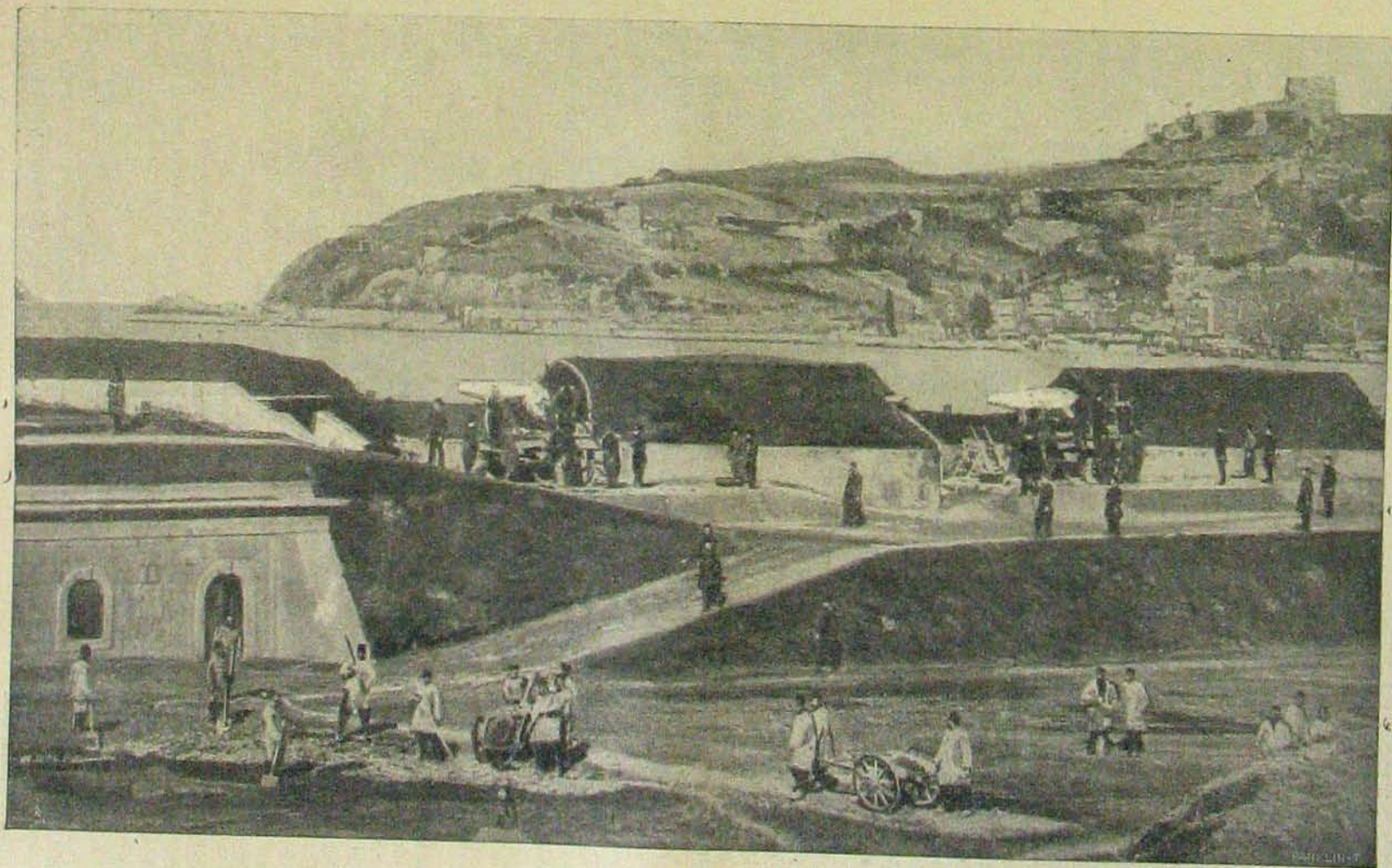
Egy német tengeralattjáró útja a német tengerből Konstantinápolyig.

Egy konstantinápolyi újságtudósító beszélgetést folytatott Hersing Ottó tengerészkapitánnyal, a kit Vilmos császár legutóbb tüntetett ki a pour le mérite rendjellel és a ki tengeralattjáró naszádjával a német kikötőből Gibraltáron keresztül utazott a Dardanellák alá. A tudósító beszélgetéséről az alábbiakat közlik:

Hersing Ottó az «Ü. 51.» tengeralattjáróval június havának első hetében érkezett Wilhelmsbafenből Konstantinápolyba. Hersing a több mint kilenczezer kilométer hosszú utat a «Triumph» és «Majestic» brit sorhajóknak a Dardanellák bejárata előtt való megtorpedozásával kuszorúzta meg. A múlt év szeptember havában, 15-én, Hersing a «Pathfinder» angol csirkálót torpedózta meg és a vitéz német tengerész ezidő óta elsüllyesztett öt angol és francia szállítóhajót, egyet közülük Le Havre francia kikötőben robbantott föl, úgy, hogy az ő munkája eredménye gyanánt összesen nyolcz szétrombolt és elsüllyesztett ellenséges hajót vesztettek az angolok és francziák.

Hersing ezeket beszéli:

— Április 25-énk bagytuk el bazai kikötőnket és a Dardanellák elé május 25-én érkezünk meg. Ezen a napon megtorpedóztuk a «Triumph»-ot, két napra rá pedig a «Majestic»-ba lőttünk torpedót, 29-én azt

A török harczytérrel. — Ütegek a Dardanellák régi erőseinél. (Metszet után.)

tapasztaltuk, hogy a brit flotta elhagyta a Dardanel-lákat, hogy fedezetet keressen. Ilyen körülmények között utaztunk ide Konstantinápolyba, hogy embereink kipihenjék magukat, a mibez megerőltető utazásunk után bizonyára joguk is van.

— Gibraltárig egyetlen brit csatahajóval sem találkoztunk, pedig utunk nagy részét a víz fölcsínén tettük meg. Gibraltár közelében egy nagy angol torpedórombolót pillantottunk meg, mégis a víz felett, úgyszólván a szoros közepén úsztunk, természetesen csakis éjszaka és a korai hajnali órákban. Az angolok csak akkor vettek észre bennünket, a mikor már kijutottunk Gibraltárból, erre asztán sietve bajóztunk tovább, lemerültünk a víz alá és sértetlenül menekültünk meg a veszedelemből.

— Hasonló élményünk volt a francia flottabázis, Biserta közelében. A mikor az Aegei tengerbe jutottunk és május 25-ikén tönkretettük a „Triumph”-ot, egy brit torpedóromboló egyenesen fölöttünk haladt el. A mi hajónk lemerült a tenger mélyébe, az angol hajó propellerének zúgását azonban mégis jól hallottuk, a mely az „U. 51” fölött haladt el. Azután újra felszínre kerültünk, kilőtünk egy torpedót, újra víz alá ereszkedtünk és hallottuk a torpedó távoli fe robbanását.

— Két nappal később, közvetlenül a part közelében észrevettük a „Majestic” angol csatahajót. Egyik szememet folyton a periszkopra irányozva, látom, hogy az angol csatahajó legénysége éppen ebédnél ül. Egy pillanattig szon gondolkodtam, hogy vajjon ne adják-e időt a legénységnek ebédje elfogyasztására, végül azonban meggondoltam magam, mert hiszen az volt a kötelességem, hogy azonnal tüzeljek. A „Majestic”-ot ebben az időben körülbelül tíz szállítóhajó vette körül. Kénytelen voltam ferdén tüzelni rá. A midőn felszínre jöttünk, a hajót oldalról pillantottam meg. Mindkét esetben a brit csatahajók leeresztették torpedóvédő hálóikat.

Hersing arról, hogy miféle eszközei vannak a németeknek arra, hogy a torpedóháló rendkívül erős acél-dróttal átvájják, nem akart nyilatkozni és csak annyit mondott:

— Torpedóink ezt meg tudják csinálni, és ez elég!

A tengerelattjárón való életmódról Hersing ezeket mondotta el:

— Természetesen nagyon megerőltető a tengerelattjáró-naszádon az élet. Az őrségre kiállított embereket hat óránként váltjuk fel, kivéve, ha a tenger alatt járunk, mert ilyenkor mindenkinek a helyén kell lennie. A levegőt elég frissen kapjuk, ép így kifogataltan a táplálkozásunk is, a mely többnyire konzervekből áll. Leginkább a miatt szenvedünk, hogy úgyszólván nem mozoghatunk a hajón. A mikor csak tehetjük, a víz felszínén utazunk, a mi a tiszták és a szolgálattevő legénység számára nagy felfrissülést jelent, viszont azonban a technikai személyzet ilyenkor se pihenhet, mert a hajó mélyében kell maradnia.

Azokat a bireket, mintha német tengerelattjáróknak az Ir-tengeren és a Földközi tengeren flottabázisuk lenne, Hersing örütségnek mondja. A német U-bajok akció-rádusa eléggé nagy ahhoz, hogy óriási utakat is megteheszenek, bázisra nincs szükségük. Épp így nem igaz az, mintha német tengerelattjárók a tüzelés valamely különös módját alkalmazzák.

* * *

Az angolok hadviselése.

Rudolf Cuno, ki mint a bécsi „Neue Freie Presse” tudósítója a nyugati harczteret járja, a neuve-chapellei véres ütközet színhelyén is megfordult. Német katonákkal beszélt és az egyszerű emberek egyszerű előadásából meggyőződött annak igazságáról, a mit a német hivatalos jelentés több ízben is kiemelt, hogy az angolok vad népekhez méltó és emberséget megcsufoló hadicselésekkel élnek.

A német főhadiszállásnak aktaszerű bizonyosságai vannak az angol harczai mód bestialitásairól. Jómagam egyszerű katonától, a véres küzdelem részeseitől tudtam meg jellemző adatokat. Ime néhányuk:

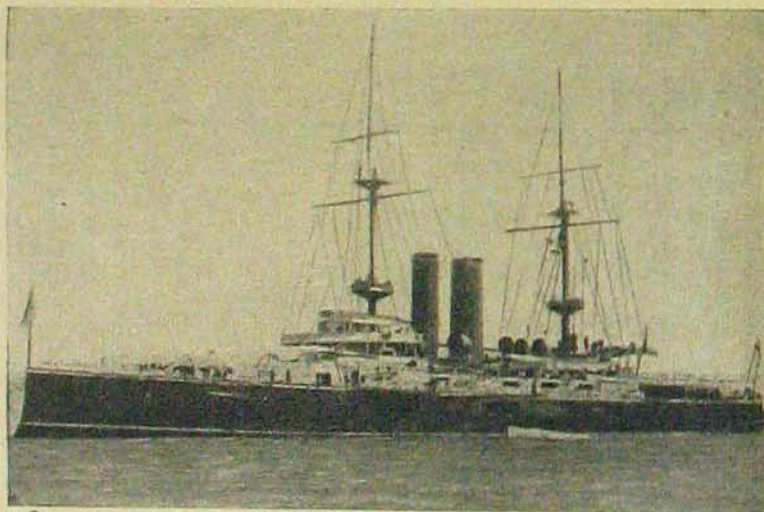
Az X. gyalogezred jobbszárnyán borzalmas angol ágyútűzben állott az ötödik század. A szakadatlan tüzelés oltalmában igyekezett az ellenség gyalogság előbbre jutni. Az ötösök segítségére sehonnán se számíthattak, annál nagyobb lett örömük, mikor száz méternyire lövőárkuk elő t egyszerre csak német katonákat pillantottak meg. Gépfegyver is volt velük. Az ötösök azt hitték, hogy egy német gépfegyveres osztag jó segítségükre. Nem kételkedhettek benne, mert a közeledő katonákon német egyenruha és sisak volt. Egy kisné megütődtek, mikor azt látták, hogy a bajtársaknak vélt katonák ellenök fordítják a géppuskát. Az álrubában rejtőzködő ellenséget még ekkor sem ismerték meg, inkább úgy magyarázták a dolgot, hogy az ide-oda bullámzó ütközetek közben bajtársaik elvétették az irányt és nem tudják, hogy barát vagy ellenség áll-e szemközt velök.

— Ne löjjetek, németek vagyunk! — kiáltották a közeledőkre.

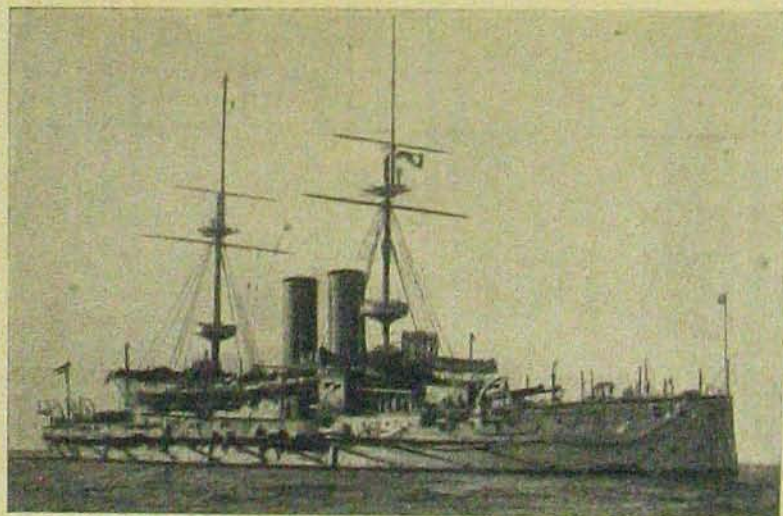
Azok azonközben felállították a géppuskát és gyilkos tüzet irányítottak a lövőárookra. Leírhatatlan düh fogta el a derék ötösöket erre a példátlan álnokságra. Harczra keltek a becsstelen ellenséggel és golyóik rövid tusa után lekaszálták az egész ellenséges csapatot. Egy száz angol sem menekült az álrubások közül.

A német rubában bújkálásnak nem ez volt az egyetlen esete. Az arcvonal egy másik pontján sűrű oszlopban nyomultak elő az angolok; legelől egy sor német egyenruhás lövész. Éppen az a körülmény, hogy több volt az esetek száma és a harczternek más-más helyén ismétlődött meg, bizonyítja, hogy hivatalosan alkalmazott „hadicselről” van szó, nem néhány felelőtlen ember önkéntes vállalkozásáról. Az angol embertelenségnek és minden érzést megcsufoló kegyetlenségnek ennél is beszédesebb példája az, a mi egy német vadász zászlóaljjal esett meg. Ebben is sűrű lépcsőzetes formációban nyomult elő az angol gyalogság. Az első sorokban csupa német katona. A németek azonban nem álrubába bújt angolok voltak, hanem valóságos németek. Szerencsétlen hadifoglyok, kiket az angolok azért kergettek testvéreik puskaösvé elé, hogy magukat fedezzék velök.

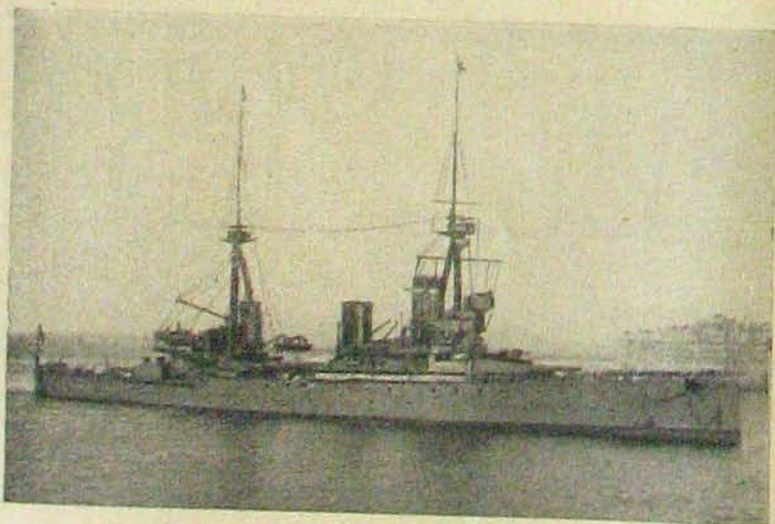
Hivatalos jelentések igazolják, a mit az angolok most mindenáron letagadni szeretnének, hogy Neuve-Chapelle-nél több ízben olyan gránátokat löttek ki a német hadállásokra az angolok, a melyek szétrobbanásukkor fojtó gázt fejlesztettek. Ugyanekkor az angol gyalogság gyűjtő lövedékekkel dolgozott. Több katonával beszéltem, kik tulajdon szemükkel látták, a mint a puska-golyóval eltalált bajtársaik rubája meggyndt és lánggal égett. Elcssett német katonák bornyujából is láng csapott föl. Minderre a főhadiszállásnak hivatalosan megállapított bizonyosságai is vannak. Szerencsére nemcsak az angol barbárságnak, hanem a német katonák erkölcsi

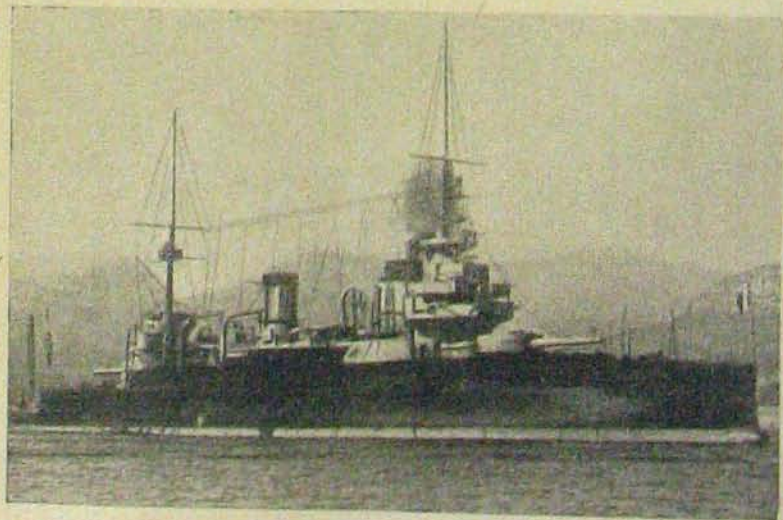
Az «Irresistible» angol csatahajó.

Az «Ocean» angol csatahajó.

Az «Inflexible» angol ozirkáló.

A «Bouvet» francia csatahajó.

A Dardanelláknál elsüllyesztett hadihajók.

erejének is próbájául szolgált a neuve-chapellei ütközet. Több német muskétással beszéltem, kinek mellét az elsőosztályú vaskereszt díszítette. Harczközben elszakadtak csapatuktól és minekelőtte vieszatalálhattak volna bajtársaikhoz, éjszaka lett. Hirtelenében rejtékhelyet kerestek, hogy benne várják meg a hajnalt. Mikor azonban kivilágosodott, meghökkenve vették észre, hogy csapatukhoz vissza nem térhetnek, mert az angol hadállás mögé tévedtek. Az, hogy keresztül verekedjék magukat rajta, gondolatnak is képtelenség volt. A helyzet olyan reménytelen volt, hogy legtanácsosabbnak látszott, hogy azonnal megadják magukat. De erről ballani sem akartak. Inkább abban állapodtak meg, hogy rejtékeikben maradnak s ott várnak valami kedvező fordulatra. Egymás után multak a napok s konzerves dobozaik hamar elfogytak. Ekkor a közelükben heverő halott katonák tarisznyájából szedték ki a konzerves dobozokat. Az volt az ételük, — az agyagos talaj mélyedéseiben meggyülemlett esővíz az italuk. Mikor a halottak is kifogytak az élelemből, az árkok és földözékek alomszalmájából böngésztek ki a bennük rekedt buzaszemeket. Nem egyszer vonultak el közelükben angol csapatok. Olyankor hirtelen elvágták magukat és tették, mintha ők is halottak volnának. Négy hosszú héten át tengődtek ilyen módon. Végre sikerült az előretolt német őrszemek vonalához eljutniuk. De külszélük négy hét alatt anyira elradult, hogy bajtársaik gyanakodva fogadták őket és a jelszót követelték tőlük. A dolog könnyen rosszra fordulhatott volna, ha a német kedélyesség ki nem tör a derék fiukból.

— Tökfílkó, — mondták — hiszen a jelszót magad sem tudod!

Ez a hang meggyőzte az őrtálló katonát arról, hogy bajtársakkal van dolga, nem álnévtelenség.

KÉPEINKHEZ.

A török harcztéréről.

Évszázados óbaja már a nagy Oroszbirodalom egymást követő császárainak, hogy a Törökbirodalomnak legalább a Boszporusz és Dardanellik melletti részeit birtokukba vegyék. Ezt az óbajtást mindig azzal indokolták, hogy óriási akadály a birodalmuk gazdasági és kereskedelmi fejlődésének ezeken a tengerszorosokon való szabadhajózás korlátozása. Az Oroszbirodalom mindenható császárainak az a vágya azonban, hogy teljesen szabad utat nyerhessenek a Feketetengerből a Földközi-tengerbe és így tovább a déli és nyugati nagy világ-tengerekbe — dacára, hogy e miatt a törökökkel szemben már ismételt háborút is viseltek — úgy ezek kifaragtó ellenállásán, mint az európai nagyhatalmak minden alkalommal való beavatkozása folytán, még eddig soha nem sikerült.

Tudni kell ugyanis, hogy Oroszország kereskedelmének az említett két szoroson való lebonyolítását semmi és senki nem akadályozza. Az ilyen indoklásba burkolt amaz óbaj tehát, hogy Konstantinápoly és környékének orosz birtokba vétele csupán ezt a szélit szolgálja, nem egyéb valótlan állításnál, a mely mellett a valódi tény az, hogy az óriási Oroszbirodalom még mindig terjeszkedni akar s ennek a terjeszkedési vágyának legnagyobb akadályát éppen e két tengerszoros felett rendelkező Törökországnak és az európai nagyhatalmaknak a mostani háború megkezdéséig érvényben volt az az együttes elhatározása, hogy ezeken a szorosokon idegen állam hadi hajóira át nem mehet.

Ezt az együttes megállapodást azonban — úgy látszik — egészen megváltoztatta a mostani háború, illetőleg az ententenak a középponti szövetséges hatalmakkal szemben való tobetetlensége. Holott eddig éppen az angolok és a francziák akadályozták leginkább az oroszok említett vágyainak teljesülését. Most pedig, mikor látták, hogy orosz szövetségeseiktől elválasztva, egyikük sem juthat felettünk győzelemre, Törökország pedig feltétlenül ragaszkodik az imént említett nemzetközi egyezményhez, ők voltak az elsők, a kik a törökök elleni hadüzenet mellett — mialatt orosz hadseregek Törökország kaukázusmenti részén indultak támadásba — Konstantinápoly birtokba vétele, illetőleg a tengerszorosok feletti kerlátlan rendelkezés kieroszakolása céljából hadseregeket szállítottak a török vizekre, a melyekkel minden hozzáférhető oldalról megtámadták a Dardanellákat, valamint Törökország tengerparti részeit, természetesen abban a biztos reményben, hogy a «beteg embernek» nevezett Törökország a balkáni háború következtében még jobban elgyengülvén, csakhamar kapitulálni fog a három nagyhatalom fenyegető fellépése előtt.

E reményükben azonban, a mint tudjuk, alaposan csalódtak. A törökök védőerege még mindig áll rendületlenül, az angol- és franczia egyesült hajóhad pedig már közel százezer főnyi embert veszített csupán a Dardanellák körül, csatabajóiknak és szállító-gőzöseiknek pedig — mint azt a jelen számunkban közölt képek mutatják és a sajtó napi közléseiből is tudjuk — egész sorozata esett áldozatul a török ágyuk pusztító tüzelésének és a mindenütt ott található német tengeralattjáróknak. Egy ízben már félbe is akarták szakítani a Dardanellák ostromát, de most hogy az olaszokat is sikerült ellenünk lázítani, ennek segítségére is számítva, új reményekkel fogtak bele a mindenfelől erős védművekkel oltott tengerszoros ostromlásába. Erőlködésüknek azonban még mindig nincs semmi pozitív eredménye, sőt mind bizonyosabbnak látszik, hogy ebben az élet-halál harcban ők lesznek azok, a kik a végeredményben is a rövidebbet fogják húzni.

HIREK.

Egy csendőrőrs vitéz magatartása. Egy vezérkari jelentésből származik az alábbi hír: Az olasz határon levő egyik 35 fővel működő csendőrőrs, hívalóan vitéz magatartásával anélkül, hogy veszteségei lettek volna, egy egész olasz századot visszavonulásra kényszerített s ezenfelül még 58 főnyi foglyot is ejtett. Derék osztrák bajtársaink eme fényes halitette oly kiemelkedő példát mutat, a mely fölött némán elsiiklani valóban lehetetlen. Bár a hőstettek korát éljük, a mikor bajtársaink és testvéreink szívet remegtető és lelket felemelő vitéz, hősiessé, báliult megvető tetteiről értesülünk lépten-nyomon, de egy nyolczszoros túlerővel veszteségmentesen és eredményesen nemcsak szembeszállani, hanem azt visszavonulásra kényszeríteni, sőt közel kétszeres létszámú hadifoglyot ejteni, oly túlsúlyos teljesítmény, a mely méltán hívja fel a figyelmet, költi fel a csodálkozást és maradandóan követésre méltó példát állít mindnyájunknak, a kik az ellenséggel közeli érintkezésbe kerülnek. Magyar bajtársak, szívleljétek meg jól e példát, adandó alkalommal ne téveesszétek azt szem elől!

Adományok. Legutóbb a következő adományok folytak be hozzánk: A lábasi őrs gyűjtése a vak katonáknak és az elesettek árváinak 20 K 40 f.; ehhez hozzájárultak: Kovács J. őrmester 6 K, Kristály J. csendőr 5 K, Bálint F. népfelkelő 4 K, Hegyes M. és Doeschek J. népfelkelők 2—2 K, Tenyi J. főzőnő 1 K 40 fillérrel. Adamovics József csendőr 5 K-át küldött a vak katonáknak. A prázsmári őrs legénysége és 18 népfelkelő 25 K-át adott össze a rokkant katonák számára. A vittenczi őrs legénysége és Gaál József ez. őrmester az örskörlet községeiben felállított gyűjtőperselyekben 100 K 90 ft gyűjtött a vak katonák számára. A medgyesi őrs parancsnoka, Veres András őrsvezető ez. őrmester 18 K-át gyűjtött a harcstéren elesett magyarországi katonák családjai számára; e gyűjtéshez adakoztak: Veres András őrsvezető ez. őrmester 10 K, Tankó András, Kozma Mihály és Milotai János csendőrök. Buta Miklós tart. szakaszvezető és Mózes Kálmán gyalogos 5—5 K, Máté János csendőr 4 K, Triff Miklós tart. szakaszvezető 3 K, Kuti Lajos, Todor Miklós és Jakab Péter népfelkelők 2—2 K-t. Szabó Endre tart. szakaszvezető a verestorony-vasutállomási őrsön 26 K-t gyűjtött a háboruban megvált katonák részére; e gyűjtésben résztvettek: Benkő István, Fazekas Mihály, Dániel István csendőrök és Szabó József járásozrmester neje 2—2 K, Szabó András tart. szakaszvezető, Konnerth György, Ráth István, Frenck H. János, Gréger János népfelkelők, Virágos Imre tart. tizedes, Szabó Sámuel, Parácz Ben-jamin, Bondi Sándor csendőrök, Marti Ignác őrmester, Tóth János csendőr, Krausz Márton, Thowachter Simon, Lutsek Márton népfelkelők, Szócs Dániel tart. szakasz-vezető, Király István, Molnár Miklós és Fekete Mihály csendőrök 1—1 K-val.

Jegyzés a hadikölcsönre. Sipos András őrsvezető ez. őrmester a tiszaföldvári őrsön, a második hadikölcsönre 5000 K-át jegyezt.

Ellenszegülések. Pálfi Lajos csendőr és Silló Béni népfelkelőből állott tusnádfürdői őrsbeli járőr, július 16-án délután 7 órakor, szolgálat közben, a tusnádi vasutállomáson, Boga József, Boga Jenő és Kovács János szabadságon levő katonákat igazolásra szólítván, ezek a járőrt megtámadták, mire annak mindkét tagja szuronyfegyvert használt. Boga József súlyos, Boga Jenő és Kovács János könnyű sérülést szenvedtek. Sérültek a csikszereclai kórházba bezállítatván, Boga József sérülésébe július 18-án reggel belehalt. — Az alsó Kazán-szorosban Árkony Pál fogoly, az őt kísérő Putnoki József csendőr és Nikorai Damaszkín népfelkelőből állott járőrt július 16-án délután háromnegyed 6 órakor megtámadta és Putnoki József csendőrt könnyen megsebesítette. Putnoki támadója ellen szuronyát használta, minek következtében Árkony Pál meghalt. — A szatmárnégyesi bükkszáldobágy községhez tartozó Ferecai nevű erdőrészen Somodi Pál, Moser Miklós csendőrök, Tarsoly Lajos és Buncs József népfelkelőkből állott ógerháti őrsbeli járőr július 7-én d. e. fél 4 órakor

két orvvadászra bukkant, kiket megállásra szólított fel. Az orvvadászok engedelmességek helyett a járőrre egy-egy találat nélküli lövést tettek, mire Somodi Pál csendőr, járőrvezető fegyveréből három lövést tett, a melyek azonban szintén nem találtak. Az orvvadászokat ezután üldözőbe véve, megállapította, hogy azok Szilágyi Demeter és Pinye György, bükkszáldobágyi illetőségű, aratási szabadságon levő katonák. Szilágyi Demeter a járőr által elfogatott, túrsának azonban sikerült elmenekülnie. Nyomozás folyamatban.

KÜLÖNFÉLÉK.

Néger hadifoglyok. Egy német fogolytábor parancsnoka írja: — A francia hadsereg elfogott feketéi jól érzik magukat nálunk. A gesztusaik igen dúsak és így még jelbeszéddel is megértetik magukat. Ha a néger kinyújtja a jobb karját és a teste felé hajtogatja, ez annyit jelent: gyere ide. Ha két kezét elfele lökdösi: menj innen. Ha igent akar mondani, a fejét hajtogatja, ha nemet, rázza a fejét. Ha kezeivel fölülről lefelé megdörzsöli a karjait, azt jelenti: nem törődök vele. Ha csodálkozik, a félig nyitott tenyerével a szájára csap. Ha ujjait homlokáról az arcza felé húzza, azt jelenti: holnap, ha más akar jelezni, akkor ujjával a padló felé bök. A tapsolás jelentése: gyorsan, ha ujjával csettint: távozz. Személyre vagy tárgyra nem az ujjával mutat a néger, hanem az összeszorított szájával. Ha a néger behajlított mutatóujjával áll meg valaki előtt, ezt jelenti: te a barátom vagy. Ha zavarban van, a térdét vakarja. Ha valakit hazugnak akar mondani, akkor fölfújja az arcát és az illetőre néz.

Asszony a lövészárookban. A németek által kiadott „Liller Kriegszeitung” egyik száma írja a következő érdekes esetet: Egy vasárnapon Armentières környékén az egyik megfigyelő német tiszt észrevette, hogy a szemközt lévő ellenséges lövészárookban két bomokzsák közül egy nő feje bukkant elő. A távesőven tisztán kivette a női vonásokat, de különben se tévedett, mert az előbívott többi katona is nőnek látta az illetőt. A nő ezután öt lövést adott le a németekre. Sajnos a helyzet olyan volt, hogy nem lehetett ártalmatlanná tenni a franktírór asszonyt. A lövészárookban csakhamar elterjedt a hír, hogy odaát asszony is van; már kirándulásra készültek volna, ámde egyszerre lelohadt a vállalkozó kedvük, a mikor tisztjük kijelentette, hogy az asszony arcza szörnyűségesen csunya.

A francia sorozás. Egy svéd éleztlap humoros leírást közölt a francia sorozásokról, a melyeken az orvosok már nem igen alkalmazkazzák a szigorú katonai mértéket.

A törzsorvos — írja a svéd újság — csak úgy sorba állítja a sorozandókat és gyors léptekkel régigmegy előttük; közben mindegyikökhöz szól néhány szót:

— Magának falába van? Annál jobb, legalább nem futhat meg olyan könnyen! Alkalmas!

— Micsoda, maga vak? Az igazság is vak, mégis van kardja! Alkalmas!

— Süket ön? Nem baj; azért pompás tűzér lesz belőle: legalább nem kell bedugnia a fülét, ha ágyúznak.

— Szivdobogása van? Ne féljen, barátom, túl fogja zúgni az ágyúdörej!

Végre egy duliás fiatalemberhez lép a törzsorvos:

— Az ön utja az a híres képviselő? Igen? Teljesen alkalmatlan! — szól — és folytatja a sorozást.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Többeknek. A háború alatt a hadrakelt sereg különböző parancsnokságai által eszközölt állásztíli kinevezések, honvédelmi miniszteri rendelet értelmében régészeti eszközöknek nem tekintendők; ezeknek érvényesítése a háború után fog eszközöltetni.

Érdeklődő 888. A zivatar fogalmának tökéletes megértéséhez fizikai tudományok előismerete szükséges ugyan, mindazonáltal itt adjuk ezen jelenségek rövid leírását. A villámlás, mennydörgés (zivatar) közmert löneimány a légköri villamosságra vezethető vissza. Kétféle villamosságot ismerünk, még pedig: az egyenmőt (pozitív +) és az ellentétet (negatív -). A zivataros felhő szabad villamossággal bír, mely a környezet villamos állapotára megosztólag hat, miáltal a közellevő tárgyakban (más felhőkben vagy földi tárgyakban) levő ellentétes villamosság a zivataros felhő felé gyűlik össze, míg az egyenmő töle távolodni kényszerül. Ha a zivataros felhő és az azt környező tárgy két ellentétes villamossága között a feszültség oly nagy, hogy a közbeeső légréteg ellenállását legyőzni képes, akkor bekövetkezik a villámlás és mennydörgés. A villámlás a két ellentétes (+ és -) villamosság összevagyulásából, míg a mennydörgés a levágónek a villámlás okozta melegejlődés következtében létrejött hirtelen kiterjedéséből és az azt követő rögtöni összehúzódásából származik. — A hang terjedési sebessége kisebb lévén a fényénél, a villámlást előbb vesszük észre, mint a dörgést. A zivatar távolságát megközelítőleg kihasználhatjuk, ha a villámlás és mennydörgés között elmuló másodpercek számát 330-al megszorozzuk. A hang ugyanis másodpercenként 330 méternyi utat tesz meg. Ha a villámlás közelünkben történik, akkor csak egy rövid csattanás hallható, mennél távolabb van tőlünk a zivatar, annál hosszabban és tökéletesen megváltozó hanghullámokban nyilvánul a mennydörgés. A mennydörgés két és fél mérföldnyire is elhallatszik. De ily távolságra a legerősebb dörgés is csak gyenge moraj gyanánt tudik fel, a villámlás azonban husz mérföldnyire is látható.

Debreczen. II. Vilmos (Frigyes Vilmos Victor Albert) német császár és Poroszország királya 1859. január 27-én született. Atyjának III. Frigyesnek halála után 1888. június 15-én lépett a német birodalom trónjára. Mázasságot kötött 1881. február 27-én Augustia Victoria (szül. 1858. október 22-én) Schleswig-Holstein-Sonderburg-Augustenburgi hercegnővel. Legidősebb fiuk az 1892. május 6-án született Vilmos herceg trónörökös.

Érdeklődő. A háború után kérelmezzék a csendőrkerületi parancsnokságnál. Hogy fogadják-e, az a jövő körülményeitől függ.

S. J. 1915. A csendőrséghez való felvétel a háború katonai alatt be van szüntetve. Egyebekben a fenti üzenet önmagáé is szól.

Culpa. Mintbogy a szolgálati pót díj a csendőrségnél megszakítás nélkül töltött szolgálati idő után van megszabva, a más államszolgálatban töltött idő, a szolgálati pót díjban való részesítésnél figyelembe nem jöhet. A 100 koronás pót díjmelletti tehát csak a betöltött, négy csendőrségi szolgálati év után lesz illetékes.

Volt csendőr. Nem.

Kovács J. őrmester lábas. Az adományt rendeltetési helyére juttattuk és azt ebben a számunkban tügyaljuk.

H. D. népfölkelő. Névtelen levélre nincs válaszuk.

6008. Kérdéseit nem érijük. Irja meg azokat világosabban.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi június hó 26-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatainak elismerésül:

Korosszeghi és adorjáni gróf Csáki Zsigmond és Imreh Ferenc, csendőralezredeseknek, a hadidiszit-ményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni és legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül:

Kertész Jenő csendőrszázadosnak és Szinte Gábor, a 23. honv. gy. ezrednél beosztott csendőrszázadosnak, a legfelsőbb dicsőítő elismerés tudtul adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi június hó 22-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy:

az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatainak elismerésül:

Lövétei Barcsay Árpád, az 1. hadsereg hadtápparancsnoksághoz beosztott csendőrfőhadnagy, és

Hrabár Endre, a 35. gyaloghadosztályhoz és

Elsner Gusztáv, a 20. honvéd gyaloghadosztály parancsnoksághoz beosztott csendőrbadnagyoknak, a legfelsőbb dicsőítő elismerés tudtul adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi június hó 3-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatainak elismerésül:

Luxhoffer Gyula, a 2. hadsereg hadtápparancsnoksághoz beosztott csendőrszázadosnak, a hadidiszit-ményes 3. osztályu katonai érdemkeresztet legkegyelmesebben adományozni és legkegyelmesebben elrendelni méltóztatott, hogy

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül:

Valló József, a 2. hadsereg hadtápparancsnokságánál beosztott csendőrfőhadnagy, az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatainak elismerésül:

Glatz Ödön, a 2. hadtápparancsnokságnál és

Kelba Oszkár, a 19. hadtestparancsnokságnál beosztott csendőrszázadosnak,

Nagy Lajos, a 35. gyaloghadosztálynál beosztott csendőrfőhadnagy, a legfelsőbb dicsőítő elismerés tudtul adassék.

Ő császári és apostoli királyi Felsége folyó évi június hó 28-án Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával: az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálatainak elismerésül:

a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi éremszalagján: Handt Ferenc és

Bilobrád István csendőrorrmestereknek, beosztva a 19. hadtestnél,

Fendrik Károly és

Aradi György csendőrorrmestereknek, beosztva a 33. gyaloghadosztálynál,

Kulcsár Ferencz csendőr czimzetes őrmesternek, beosztva a 35. gyalog hadosztálynál,
Szücs László csendőr czimzetes őrmesternek, beosztva a 6. hadsereg hadtápparancsnokságnál,

Keller Nándor és
Hegyí János, a 35. gyaloghadosztálynál beosztott,
Deák József IV. és
Kovács János V., a 3. hadsereg hadtestparancsnokságánál beosztott,

Schön Henrik és
Gagyi Ferencz, a 12 hadtest vonatosztály-parancsnokságnál beosztott,

Gärtner Mihály és
Pozsonyi János, a 35. gyaloghadosztálynál beosztott csendőr őrsvezető czimzetes őrmesternek,
Bátyai Lajos III. számú csendőrkerületbeli csendőrnek, legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Ő császári és apostoli királyi Felsője folyó évi július hó 9-én Bécsben kelt legfelsőbb elhatározásával:
a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálatainak elismeréseül:

Doba Mihály, I.,
Németh Mózes, II.,
Somogyi János, III.,
Bobula Péter és
Hübel Mátyás, IV.,
Fazekas János, VII. számú csendőrkerületbeli őrmestereknek,

Csegezi Kálmán,
Hulász Lajos,
Cziklédi Imre,
Ötvös Gábor és
Csizsér Albert, mind az öt az I.,
Neveri Sándor és
Kárász Gyula, II.,
Seres Gregor,
Tóth Károly és
Báthori István, mind a három a IV.,
Bordás Béla, VII.,
Szilágyi József,
Eszik Mihály és
Papp János, mind a három a VIII. számú csendőrkerületbeli őrsvezető czimzetes őrmestereknek,

Bauer Ádám, II.,
Szücs Sándor, III.,
Sali Lajos, VI.,
Andrási Mihály, VII.,

Borbély Károly,
Molnár János,
Szabó István,
Szegedi György és
Kertész Miklós, mind az öt a VIII. számú csendőrkerületbeli czimzetes őrmestereknek;

az ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:
ugyanezen alkalomból:
Polacsek János csendőrnek, a III. számú csendőrkerületben legkegyelmesebben *adományozni* méltóztatott.

Dicsőítő elismerésben részesítettett:

a hadsereg-főparancsnokság által:
az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálataiért:
Rohonezi Imre, a 33. gyaloghadosztálynál beosztott csendőrfőhadnagy.

Adományoztatott:

a hadsereg-főparancsnokság által:
az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréseül:

az 1. osztályú ezüst vitézségi érem:
Tóth K. Lajos csendőr cz. őrmestereknek és
Karalyos Gyula őrmesternek a II. számú csendőrkerületben.

a 2. osztályú ezüst vitézségi érem:
Pető Mátyás őrmesternek,
Peter Péter őrsvezető cz. őrmesternek,
Takács Imre csendőr cz. őrmesternek,
Pusztai József és
Pánye Tódor csendőröknek a IV. számú csendőrkerületben és
Máté János csendőrőrmesternek, az V. számú csendőrkerületben

Előléptettek:

Őrmesterré:

1914. évi december hó 11-ével:
a cs. és kir. hadsereg-főparancsnokság által:
Farkas Kálmán, III. számú csendőrkerületbeli őrsvezető cz. őrmester;

1915. évi február hó 1-ével:
a cs. és kir. hadsereg-főparancsnokság által:
Zsukán Sándor, VII. számú csendőrkerületbeli csendőr;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapírra.
Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 1.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részleteire és készpénzért való eladása.

Elfogadjunk betéteket takarékpénztári könyvecskére: 1. Oly takarékpénztári után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünkben, 6% (hat) betéti kamattal fizetünk (A tökéletesebb levonásával) 2. Oly takarékpénztári után, melynek a betét az I. pontban jelzett felmondási időt ki nem hárul, 5% (öt és fél) betéti kamattal fizetünk (A tökéletesebb levonásával).

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki utazások részvényeire.
Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztossággal ellenében, jóanyos kamattal mellett.
Utalványok, intézkedések és chequék beszedését vállalkozunk ingyen mérsekelt költségek felszámításával.
Vesszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

1915. évi július hó 1-ével:

a magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelője által:

Bokor Mózes, országos csendőriskolabeli örevezető ez. őrmester:

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Bacsá István és Szentgyörgyi Albert örevezető ez. őrmesterek.

örevezető ez. őrmesterré:

1915. évi június hó 14-ével:

a cs. és kir. Kövess hadseregecsopord-parancsnokság által: Halmágyi Tamás, VII. számú csendőrkerületbeli csendőr ez. őrmester:

1915. évi július hó 1-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Szatmári Ferencz, Bíró Barnabás, Kulcsár István és Vas István csendőr ez. őrmesterek.

csendőr ez. őrmesterré:

1915. évi június hó 6-ával:

a cs. és kir. hadtáp-főparancsnokság által:

Nagy Gábor II., III. számú csendőrkerületbeli csendőr:

1915. évi június hó 7-ével:

a cs. és kir. 4. hadseregeparancsnokság által:

Hogin János, I. számú csendőrkerületbeli csendőr:

1915. évi június hó 16-ával:

a cs. és kir. 7. hadseregeparancsnokság tábori csendőr törzsszisztje által:

Teperics István, Vojczek István, Bujtás László, Fata István, Kiss József V., Pongrácz József II., Kíbe Albert I., Zombórcserecs István, Busznyák Károly, Győri Jenő, Udvari Antal, Kiss János IV., Kiss József III., Patócs János, Dancs Lajos, Varga Zsigmond, Szabó László II., Mohai Sándor és Málnási Ignác, III. számú csendőrkerületbeli csendőrök:

a cs. és kir. Balkán-haderők parancsnoksága által:

Bazovics Vendel, VI. számú csendőrkerületbeli csendőr.

Lovaglási jutalomdíjban részesítetttek:

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Rozsnyai Mihály őrmester, Kolozsi Károly, Pallagi János örevezető ez. őrmesterek, Balogh József III., csendőr ez. őrmester, Magyarits József és Vörös János

csendőrök 3—3, Polgár György járási őrmester, Juhász Mihály II., Neuhoft Antal, Kolozsi Károly, Kovács Polidiszár, Vahulya Károly örevezető ez. őrmesterek, Kocsis Zsigmond, Racskó István, Beck Mihály csendőr ez. őrmesterek és Madarassi Sándor csendőr 2—2 darab, továbbá

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Vancsa Sándor őrmester, 3 darab 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban.

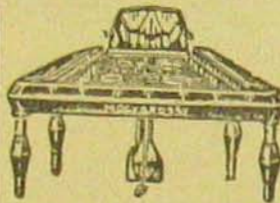
Házasságra léptek:

A m. kir. IV. számú csendőrkerület állományában:

Kovács István III. csendőr, Viktor Ilonával, 1915. évi május hó 2-án, Kisköcskön.

CZIMBALOM

Legjobb szab. szerkesztéssel részletek.

Csodaszép, tiszta hangú, készlettel 25 kor. a feljebb. — Hozzá: Fedák Sándor, Király, Róza, Bercei, Bonci, Garas-tól legzebb lemezek 3 K 80 L.

HEGEDÜK világjáró mesterek bő utószatol.

Fuvolák, tárogatók, csellók, harmonikák, stb. — Horok. — Javítási műterem stb.

Számos kitüntetés a jó munkáért.

■ Árjegyzék ingyen. ■

MOGYOROSSY GYULA

KIR. SZAB. HANGSZERŐVÁR BUDAPEST, RÁKÓCI-UT 71.

SZÁNTÓ JÓZSEF

géparuháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy árjegyzékem díjtalanul küldöm.

Képes nagy árjegyzékem díjtalanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postlelon, Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyikerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállítottam. Pathé tündékküli beszélőgépek, lemezek és varrógépek órási választékban, kedvező részletfizetésre is.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok
Sapkák
Keztyűk
Kardbojt
Celluloid kezelő és nyakravaló
Czipőkrém
Fegyverzsir
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.

Nagyvárad, Ralikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-u. 9.

Vitézségi éremszalagok raktáron vannak.

Mindennemű felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.

Nyári szürke és fehér czérna kezttyük nagy választékban olcsó árban kaphatók.